

PROKURORA UZRAUDZĪBA NILL LIETĀS

ULDIS CINKMANIS

PROCESA VIRZĪTĀJS

- **26.pants. Pilnvaras veikt kriminālprocesu**
- (1) Pilnvaras veikt kriminālprocesu valsts vārdā ir tikai šajā likumā noteikto iestāžu amatpersonām, kurām tās piešķirtas sakarā ar šo personu ieņemamo amatu, iestādes vadītāja rīkojumu vai kriminālprocesa virzītāja lēmumu.
- **27.pants. Procesa virzītājs**
- (1) Procesa virzītājs ir amatpersona vai tiesa, kas konkrētajā brīdī vada kriminālprocesu.

IZMEKLĒTĀJS

- 27. panta otrā daļas 1. punkts.
- 1) izmeklēšanā — izmeklētājs vai izņēmuma gadījumā prokurors;
- Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 26. un 27.pantā noteikto procesa virzītājs ir amatpersona, kurai ar iestādes vadītāja rīkojumu, sakarā ar ieņemamo amatu, ir piešķirtas pilnvaras veikt kriminālprocesu valsts vārdā un kura vada kriminālprocesu.
- **382.pants. Kārtība, kādā veicamas procesuālās darbības**
- (1) Kriminālprocesa ietvaros procesa virzītājs izvēlas un veic procesuālās darbības, lai nodrošinātu kriminālprocesa mērķa sasniegšanu pēc iespējas ātrāk un ekonomiskāk.

IZMEKLĒTĀJS

- Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 29.pantā noteikto izmeklētājam ir pienākums veikt izmeklēšanas darbības, lai noskaidrotu vai noticis noziedzīgs nodarījums, kas to izdarījis, vai kādai personai par to ir krimināltiesiski jāatbild, noskaidrot šo personu un iegūt pierādījumu, kas dod pamatu personas saukšanai pie kriminālatbildības.
- Kriminālprocesa likuma 126.panta otrā daļā noteikts, ka pierādīšanas pienākums pirmstiesas kriminālprocesā ir procesa virzītājam.

IZMEKLĒTĀJA TIEŠAIS PRIEKŠNIEKS

- **31.pants. Izmeklētāja tiešais priekšnieks**
- (1) Izmeklētāja tiešais priekšnieks ir izmeklēšanas iestādes vai tās struktūrvienības vadītājs vai viņa vietnieks, kuram saskaņā ar pienākumu sadali vai individuālu rīkojumu uzdots kontrolēt konkrētā kriminālprocesa veikšanu izmeklēšanas laikā.

UZRAUGOŠAIS PROKURORS KRIMINĀLPROCESA LIKUMA 37.PANTS

- (1) Prokurors, kuram saskaņā ar prokuratūras iestādē noteikto pienākumu sadali vai rīkojumu konkrētajā kriminālprocesā jāveic izmeklēšanas uzraudzība, ir uzraugošais prokurors (ne vēlāk kā 24 stundu laikā tiek nozīmēts).
- (3) Izmeklēšanu uzraugošajam prokuroram ir tiesības:
 - 2) dot norādījumus un pieprasīt doto norādījumu izpildi;
 - 3) veikt procesuālās darbības, par to iepriekš informējot procesa virzītāju;
 - 8) piedalīties to procesuālo darbību veikšanā, kas vērstas uz sadarbību ar personu, kurai ir tiesības uz aizstāvību, kā arī vienkāršāka procesa izvēlē.

UZRAUGOŠAIS PROKURORS

- **Iekšējie akti**
- Rīkojums Nr.1-2-115-2016 "Par ekonomisko noziedzīgo nodarījumu izmeklēšanas uzraudzību" (2016.gada 6.decembrī) nekavējoša iesaiste neatliekamajās darbībās attiecīgiem predikatīviem noziegumiem
- Rīkojums Nr.P-101-104-2020-00003 "Par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas izmeklēšanas uzraudzību" (2020.gada 9.jūlijā) prokuroram pienākums iesaistīties nekavējoties
- Krimināltiesiskā departamenta rīkojums Nr.P-110-103-2020-00002 "Par pirmstiesas kriminālprocesa rezultātu statistikas apkopošanu" (2020.gada 28.jūlijā) ar pielikumiem statistikas apkopošana, nav vienota reģistra

UZRAUGOŠAIS PROKURORS

- **Iekšējie akti**
- Rīkojums Nr.1-2-114-2016 "Par ekonomiskiem noziedzīgiem nodarījumiem" (2016.gada 6.decembrī) prioritārie predikatīvie noziegumi
- Rīkojums Nr. P-101-101-2018-00141 "Par Ēnu ekonomikas apkarošanas, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas pasākumu plānā dotā uzdevuma izpildi" (2018.gada 1.novembrī) spriedumu uzraudzība predikatīvajiem noziegumiem

SADARBĪBA

- Kopīga izmeklēšanas virziena apzināšanās
- Taktikas saskaņošana (operatīvu un speciālo darbību komplekss, personu procesuālā statusa piešķiršanas brīdis)
- Informācijas apmaiņa starp izmeklētāju un uzraugošo prokuroru (lēmumu, citu procesuālu dokumentu projektu saskaņošana)
- Kopīga izmeklēšanas darbību veikšana?
- Neatliekamo darbību akceptēšana
- Resursu pieejamības koordinācija (analītiķi, arī prokuratūras)

SADARBĪBA

Rīki, ko izmantot NILL lietu izmeklēšanā

- FID
- VID
- ARO
- Eiropol
- Interpol
- EiroJust
- Latvijā esošie reģistri un datu bāzes
- Citi (ofshore leaks, beneficiāru reģistri, open source investigation)

SADARBĪBA

- Finanšu izmeklēšanas obligātums (FID,ARO,VID)
- Līdzekļu, mantas arests
- Legalitāti apliecinošo dokumentu izgūšana, alibi pārbaude
- KPL 59.nodaļa, kriminālvajāšana
- Sadarbība pēc lietas nodošanas tiesai

SADARBĪBA

NILL LIETU VEIDI

1. Ir zināms predikatīvais noziedzīgais nodarījums
2. Nav zināms predikatīvais noziedzīgais nodarījums

NILL LIETU VEIDI

1. NILL izdarījušās personas ir rezidenti
2. NILL izdarījušās personas ir nerezidenti

STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA NILL LIETĀS

- Atkarīgs no NILL veida
- FID ziņojums izmantojams kā atzinums KPL 133.panta izpratnē
- Ja nav tikai KPL 59.nodaļas perspektīva?
- Kriminālprocesa nodošana citai valstij
- Ja ir arī zināms predikatīvais noziegums
- Iespējams pārbaudīt tikai ar kriminālprocesa līdzekļiem un metodēm
- EIR un TPL, vērtēšanas jautājums?
- Izmeklēšanas (Finanšu un ne tikai) rezultātā iegūtā informācija var padarīt nevajadzīgu EIR, TPL

PREDIKATĪVS NOZIEGUMS ZINĀMS

Vai ir iespējams veidot tikai autonomo (*Stand alone*) NILL?

- Ja persona ir atbildīga tikai par legalizācijas darbībām
- Prezumētā manta
- Ja sarežģīta un laikietilpīga izmeklēšana, kuru nav iespējams pabeigt saprātīgā termiņā?
- **6.pants. Kriminālprocesa obligātums**
- Amatspersonai, kura pilnvarota veikt kriminālprocesu, ikvienā gadījumā, kad kļuvis zināms kriminālprocesa uzsākšanas iemesls un pamats, ir pienākums savas kompetences ietvaros uzsākt kriminālprocesu un novest to līdz Krimināllikumā paredzētajam krimināltiesisko attiecību taisnīgam noregulējumam.

VAI TIEŠĀM OBLIGĀTS

- **6.pants. Kriminālprocesa obligātums**
- Amatpersonai, kura pilnvarota veikt kriminālprocesu, ikvienā gadījumā, kad kļuvis zināms kriminālprocesa uzsākšanas iemesls un pamats, ir pienākums savas kompetences ietvaros uzsākt kriminālprocesu un novest to līdz Krimināllikumā paredzētajam krimināltiesisko attiecību taisnīgam noregulējumam.
- **Priekšlikums Nr.8** paredz papildināt KPL 392. pantu ar jaunu 2.² daļu, paredzot vēl vienu pirmstiesas kriminālprocesa un kriminālvajāšanas izbeigšanas pamatu (*Par priekšlikumiem likumprojektam "Grozījumi Kriminālprocesa likumā" (Saeimas reģ. Nr. 555/Lp I 3)*).

PROKURORA UZRAUDZĪBA NILL LIETĀS

